

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۷/۱۸

یونس نگاه

استادان پاکستانی و دانشگاه های افغانستان

شیخ ندیم، سرپرست وزارت تحصیلات عالی طالبان، که در تحقیر و اذیت استادان پوهنتون ها شهرت دارد، از مسوولان سفارت پاکستان در کابل خواسته است که استادان پاکستانی را برای تدریس به افغانستان اعزام کنند. شیخ ندیم بارها از «اصلاحات» در تحصیلات عالی سخن گفته و پیش از او، شیخ عبدالباقي حقانی نیز در تنگ کردن عرصه بر کادرهای دانشگاهی افغانستان بسیار کوشیده بود. حاصل «اصلاحات» آنان فرار و گوشه‌نشینی صد ها استاد، ترک تحصیل و محرومیت هزاران محصل و مسدود شدن دروازه پوهنتون ها به‌روی همه دختران و بخش عظیم پسران بوده است. تنها از دانشگاه کابل در دو سال گذشته بیش از چهارصد استاد کشور را ترک کرده‌اند. تعدادی چشم‌پراه فرصت برای جستن از قفس محدودیت‌ها و تحقیرهای طالبانند. البته همه آنانی که صلاحیت تدریس در پوهنتون‌ها را دارند کشور را ترک نه‌گفته‌اند. گروه بزرگی از آنان با کوچک‌شدن بازار تحصیلات خصوصی، بسته‌شدن دفاتر و نهادهای غیرطالبانی و برکناری از پست‌های دولتی خانه‌نشین شده‌اند و یا در مشاغل خلاف رشته تحصیلی کار می‌کنند.

شکی نیست که در پاکستان استادان باتجربه و دانش بسیارند؛ استادانی که حضورشان در پوهنتون های افغانستان می‌تواند غنیمت باشد. اما آیا آن استادان و کادرهای علمی پاکستانی حاضرند با طالبان همکاری کنند، و زیر بیرق سیاه آن گروه و در جایی کار کنند که تبعیض جنسیتی حاکم است، نسبت به علوم تجربی و انسانی غیرملائی تعصب وجود دارد؟ پاکستان نیز مثل جامعه ما عناصر طالبانی - استخباراتی و در عین حال افراد آزادی‌خواه و علم‌باور دارد. معلمان لاهور و برخی از مناطق دیگر آن سرزمین در اولین سال‌های ترویج آموزش عصری مشعل‌داران تعلیم و تربیه در افغانستان بودند و ملت ما سهم آنان را در رونق اولین موج مکتب‌سازی در کشور فراموش نخواهد کرد. اما اکنون رابطه جامعه پاکستان با ملت ما از کانال استخباراتی طالب‌پرور مدیریت می‌شود و تنها افراد تاریک‌اندیش، ماموران استخباراتی و همدستان طالبان ضد مکتب و ضد آزادی می‌توانند به افغانستان بیایند و ماموریتی را انجام دهند. آنانی را که شیخ ندیم از سفارت پاکستان خواسته است تا به پوهنتون های افغانستان برای تدریس بیایند، متعلق به نیمه روشن پاکستان نیستند تا جای خالی روشنفکران و استادان تجرید و حذف شده وطن را پر کنند، مانع فروپاشی کامل تحصیلات نیمه‌جان گردند و تجارب ارزشمند دانشگاهی پاکستان را به افغانستان انتقال دهند. گروه طالبان زیر نام جذب استادان پاکستانی، زمینه حضور ماموران استخباراتی، مبلغان افراطیت و حامیان وابسته‌گی افغانستان را فراهم می‌کند. طالبان به همتایان پاکستانی خود، شیخ ندیم‌های لاهوری و پشاور می‌کند که در دانشگاه‌های پاکستان جایی ندارند، زمینه فعالیت را مساعد می‌سازند تا در تبدیل کردن افغانستان به یک مدرسه کلان حقانیه سهم بگیرند.

مدیران و رهبران این جریان تاریک اکنون شاید روزگار را به کام ببینند و برای آینده‌های دور و انحصار درازمدت منابع در افغانستان خیال‌پردازی کنند. ولی عاقبت این خیال‌ها معلوم است. کشور را نمی‌توان برای مدت طولانی با الگوی مدرسه حقانیه اداره کرد، نهادهایش را به ملاخانه و دانشگاه‌هایش را به حجره‌های طالبی بدل کرد. این ویران‌گری به‌زودی به نقطه انفجاری خواهد رسید و خشت‌های خامی که شیخ ندیم، شیخ حقانی و همتایان آنان برای برپایی رویاهای قرون وسطایی‌شان سرهم می‌کنند، فرو ریخته و کلوخ خواهد شد. ما دوست‌دار رابطه سازنده و همکاری متقابل میان افغانستان و همه همسایه‌گان، به‌ویژه ملت پاکستان هستیم. آرزو داریم روزی دانشگاه‌های افغانستان شاهد حضور استادان روشن‌بین و باتجربه پاکستانی باشند و همین‌طور استادان افغانستان در دانشگاه‌های پاکستان تدریس کنند، مراکز تحصیلی و تحقیقاتی دو کشور کارهای مشترک انجام دهند و رشته‌های دوستی میان دو ملت را استوارتر کنند. ولی این کار در شرایطی که دولت پاکستان روی سیاه استخباراتی و امنیتی‌اش را به‌سمت کشور ما کرده و گروه مزدورشن افغانستان را به کشتارگاه استعدادهای و فرصت‌ها بدل کرده، ممکن نیست.

د پاپو شمیره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولی